

עין משפט ונר מצוה

יז א מיי פ"ח מהלכות מאכלות אסורות הל' ד סמג לאוין קלט טוש"ע י"ד סי' סה סעיף ה:
ב נמיי שם הלכה א טוש"ע שם סעיף ח:
יח ג מיי שם הל' ז טוש"ע שם סעיף ח:
יט ד מיי שם פט"ו הל' ז ופט"ו הל' ו טוש"ע שם סעיף ט וסי' ק סעיף ז:

ב ה מיי פ"ז מהלכות מאכלות אסורות הל' ו [מן] סמג לאוין קל קלח טוש"ע י"ד סי' סד סי':
בא ו ז מיי שם הל' ז טוש"ע שם סעיף יז:

רבינו גרשום

שאין כותבין כתובה לזכרים. כלומר כשעושין משכב זכור אין כותבין להן כתובה:
ואחד שאין שוקלין בשר המת במקולין. כלומר במשקל כלומר דמוכרין בשר המת בצנעא אבל לא בפרהסיא בשוק: מפני שאין לו כף. כלומר שאין ירך שו עגול ככף בהמה: והלך ר' מאיר לשיטתו. כלומר ר"מ דסבירא ליה דחלבו אסור הלך לשיטתו דהוא אמר טעון שחיטה בבהמה מעלייתא: ר' יהודה אומר גומבו עם השופי. כלומר אין צריך לחטט אחריו אלא חותכו עם השופי לטעלה: לעולם חלבו גידו. כלומר דמותר ואע"ג דאמר שמואל לדברי רבא דמותר מדי שמואל דלר' מאיר אסור מדרבנא אבל מדאורייתא מותר: מאי לאו ר"מ היא. כלומר מה דאמרי' דשומנו מותר וישראל קדושים נהגו בו אסור ר"מ היא: לא אסרה תורה אלא קנוקות שבו. כלומר גידין דקין שמתפרשין מן הגיד אילך ואילך שהן בני אכילה אבל הגיד עצמו שהוא חשוב כעץ לא חייבה התורה: אלאמה חלב מכל רחמנא ולא חוטין. כלומר דחלב לחוד וחוטין לחוד ה"נ גיד לחוד וקנוקות לחוד ומה דכתב רחמנא לא יאכלו בני ישראל וגו' אמר רחמנא דאפי' אוכל הגיד דחשוב כעץ חייב וכ"ש קנוקות: ולא נימא קנוקות ולא גיד אלא [גיד] וקנוקות: ממרטט ליה. כלומר מחטט אחריו וחותכו יפה: רב אסי גאים ליה. כלומר חותכו מלמעלה ואין מחטט אחריו.

צב:

אֵילִימָא חֲלָבו דשִׁלְיָהּ. וא"ת ומאי שנא דבגיד דשליל פליגי ובחלבו דשליל מודו וי"ל משום דלא מקרי חלב כיון דאינו צעמוד

והקרב כדאמר צב' בהמה המקשה (לעיל דף עה.) מה חלב ושמי הכליות

האמורים צאשם מונא מכלל שליל: **וְאִמָּר** רבי אֵלְעזָר אמר רבי

אוּשְׁעִיא ב'ו'. הוֹרֵךְ לַחֲמוּי דרבי

אלעזר דאי לאו דרבי אלעזר הוה

אמינא חלבו דקמני צברייתא היינו

חלבו דגיד דעלמא ולא חלבו דשליל

לכך מייתי דר' אלעזר דהלכו לשיטתם

משמע דלכולה מילתא קאמר בגיד

ובחלב דצמריייהו דפליגי צבו הלכו

לשיטתם ועוד דאי אגיד לחודיה קאי

אמתני' הוה ליה לרבי אלעזר למימר

מילתיה אע"ג דלא הוזכר צמטניתין

רבי מאיר מכל מקום שמעינן ר"מ

מר' יהודה אלא להכי אמרה צברייתא

דלכל מילתא דפליגי קאי דצחלב נמי

הלכו לשיטתם: **גְּוִימָבוּ** עם השופי.

פי' הקונט' חלב הגצוה וגיד הנראה

על השופי גוממו ומשליכו מפני מראית

העין שלא יראה כאוכל גיד אבל עיקרו

ושרשיו של שומן ושל גיד מותרין ולפי

זה לא פליגי בחלבו דבין לרבי מאיר

ולר' יהודה כל מקום שהגיד אסור חלבו

נמי אסור וכל שכן דפרין טפי שפיר

לשמואל דאמר חלבו מותר לדברי

הכל דהכל אפילו רבי יהודה דמיקל

קאמר חלבו אבל הלשון קשה דקאמר

אלא חלבו דגיד והא מיפלג פליגי

משמע דלרבי יהודה אפילו צמקום

שהגיד אסור חלבו שרי כמו שאמר

שמואל אלא דרבי מאיר פליג ולכך

נראה דגוממו אגיד לחודיה קאי ולא

אחלבו סי' ו[ולמלאן] דצבי לאוקומי צרייתא

דנהגו צו איסור כר' יהודה מה שלא

א"ר יהודה גוממו אלא אגיד משום

דחלבו תלי צמנהגא היכל דלחמור

אחמור כדאמר (נדח דף סו.) גבי

חומרא דרבי יורא דצנעה נקיים^ו [אין

נמי נאמר דגוממו דרבי יהודה נמי

קאי אחלב למאי דצבי למימר דהך

צרייתא כרבי יהודה אבל לר"מ סלקא

דעתך דאסור מדאורייתא מדמחמיר

לחטטו ולשרש אחריו דקאמר חותך

שמו מעיקרו ולצסוף מסיק צרייתא

כר"מ ומ"מ לא אסיר מדאורייתא

לר"מ אלא דישראל קדושים הס אבל

לרבי יהודה שרי לגמרי והא דמתן

נאמנים עליו ועל החלב היינו צמסם

חלב ולא בחלבו של גיד דכיון דלרבי

יהודה שרי לגמרי לא שייך ציה

גיד הנשה פרק שביעי חולין

שֵׁאִין כּוּסְבִין כּוּסוּה לזכרים. דאע"פ שחשדין למשכב זכור ומייחדין

להם זכר לתשמישן אין נוהגין קלות ראש צמלוה זו כל כך שיכתבו

להם כמזה: **צֶשֶׁר הַמֵּת.** של אדם: **צִמְקוּלִין.** צאיטלין שאין אוכלין

אותו צפרהסיא כל כך. ואני שמעתי צֶשֶׁר הַמֵּת צֶשֶׁר בַּהֲמָה שמתה

מעצמה: **דִּאִים לִיָּה.** כף צֶשֶׁר סביבות

הקולית העליונה: **וְלֹא עֵגִיל.** הצֶשֶׁר

סביבות העגס ואינו דומה לכף. כל

צֶשֶׁר גִּצּוֹה ועגול קרי כף כדאמרינן

צנדה (דף מו.) עד שתמטעך הכף גבי

סימני צגרות: **אִמָּר שְׂמוּאֵל וְחִלְבו**

מוֹסֵר. דקמני מתני' דצרי הכל היא:

נוֹהַג שְׂנִיל וְחִלְבו. של שליל אסור:

צֶבֶן טַשְׁעָה חִי. שחי ועמד לפניו

משנשחטה ונקרעה אמו: **(לְשִׁיטוּ.**

דאמר צפרק בהמה המקשה (לעיל דף

עד.) טעון שחיטה וכיון דלא משתרי

בשחיטת אמו לאו שליל הוה דליקרי

ציה כל צבהמה תאכלו (ויקרא יא)

ואפי' חלבו וגידו א[אלא חלבו דגיד של

כל בהמה קאמר מתני' ומוקי ליה

שמואל כדצרי הכל: **מַעֲיָקוּ.** מכל

מקום שהוא נבלע ונשרש בצצר: **גּוּמְמוּ**

עַם הַשּׁוּפִי. החלב הגצוה ונראה על

השופי גוממו ומשליכו מפני מראית

העין שלא יראה כאוכל גיד אבל עיקרו

ושרשו של שומן ושל גיד מותרין:

עַם הַשּׁוּפִי. צויה לשופי יחתכנו:

לְעוֹלָם חִלְבו דְּגִיד. קאמר שמואל דצרי

הכל מותר: **וּמוֹדֵה שְׂמוּאֵל.** דאע"ג

דמן התורה מותר קאמר ליה ר' מאיר

מדרבנן: **מֵאי לֹא רָבִי מֵאִיר הִיא.**

מדקתני נהגו צו איסור דלילו לרבי

יהודה אפי' מנהגא ליכא וקאמר ר"מ

דמותר מדאורייתא כשמואל: **חֲטִיטָה**

לר' מאיר הוה דשמעינן ליה לעיל:

קְנוּקוּטֵי. גידין דקין ההולכין צאורך

היךך מתחת הצֶשֶׁר מגיד החילון

לגיד הפנימי והן הן האסורין לפי

שהן רכין ונותנין טעם אבל גיד עצמו

שהוה צראש השופי קשה הוה ועץ

צעלמא הוה: **עוֹלָה אִמָּר.** אע"פ

שעץ הוה התורה חייבה עליו:

חוֹטִים צִחְלָב. כגון חוטי הסכלים

וגם צחלב שעל הקרב יש חוטים

דקין: **אֶסוּרִין.** מדרבנן: **וְאִין חִיבִין**

עֲלֵיהֶם. כרת: **לוֹנֵן כּוֹלִיא.** שצתוך

החרץ ומתפשט והולך צמוך הכוליא:

מַמְרֵטֵע לִיָּה. משרש אחריו: **גִּאִים**

לִיָּה. החפוי אבל צכוליא אכל:

חלב

חֲלָב אִמָּר רַב יְהוּדָה אִמָּר שְׂמוּאֵל

חֲלָב

נאמנות ולקמן (דף גז:) אפרס צע"ה: **עוֹלָא** אִמָּר עֵין הוּא וְהַתּוֹרָה ב'ו'. פלוגמא דיש צגידים צנ"ט ופלוגמא דר"מ ורבי יהודה דפליגי

בחטיטתא לא הוי כפלוגמא דרב ועולא אלא קסבר רב דהא דפליגי תנאי ציש צגידין צנותן טעם צקנוקות הוה דפליגי אבל גיד לכ"ע עץ הוה

ורב ודאי סבר כמאן דאמר דיש צהן צנ"ט דלמ"ד אין צגידין צנ"ט מה לי גיד ומה לי קנוקות וכן פלוגמא דר"מ ורבי יהודה דפליגי

בחטיטה וההוא תנא" דפליג ארבי יהודה ואית ליה דלא אסרה תורה אלא שעל הכף צלבד כל זה יעמיד רב צקנוקות ועולא סבר דכל

הנך פלוגמא צגיד עצמו ולא צקנוקות דקנוקות שרו לכולי עלמא דגיד אמר רחמנא ולא קנוקות ועולא ודאי סבר כמ"ד אין צגידין

צנ"ט מדקאמר עץ הוה: **בְּוֹרְתִיָּה דְּעוֹלָא** מִסְתַּבְרָא. צשאלמות דרב אחאי צפרשת וישלח"י דאע"ג דקאמר מסתברא כעולא אסרינן

קנוקות מדרבנן משמע דלעולא אפילו מדרבנן שרי: **אִמָּר אַבִּי** בוותיה דרבי אסי מִסְתַּבְרָא. משמע דהכי הלכתא דלוצן כוליא

שרי ואין צריך לגמוס אלא מה שחזך לכוליא וצקונטרס נמי כתב דהמיקל לא הפסיד וצשאלמות נמי צפרשת וישלח"י הביאו דצרי המתיר

ולא דצרי האוסר וגרס רבה מחטט ליה ולא גרסינן צבא דא"כ היה הלכה כרצא לגבי אציי וצכל הספרים כתיב רבה ומיהו כתב צקונטרס

דצלוצן כוליא הלך אחר המחמיר לשרש אחריו כיון דלא אחמר הלכתא כאציי והמחמיר יחמיר והמוגע לא הפסיד וצחלב שהצצר חופה

אותו משמע מתוך פירוש הקונטרס שפשוט לו שהוא מותר אף על גב שצלוצן כוליא לא פסק צהדיא שיהא מותר ושמא סובר דכוליה

אית דהו דשמואל דאמר חלב שהצצר חופה מותר וצריך ליתן טעם דמ"ש זה מזה דאי דרשינן שעל הכסלים אמר רחמנא ולא

צצתוך הכסלים הכא נמי אמר רחמנא שעל הכליות ולא צצתוך הכליות ואף על גב דחוטין צצחלב אסורים מדרבנן יש לגזור צהו טפי

צחוטי חלב אטו חלב מצלוצן כוליא ויש לסתור מכאן דצרי ר"א ממ"ץ שהיה אומר דשומן שעל יתרת הכבד אסור אף לאחר שיטול הקרום

מעליו מדתניא צתורת כהנים כי כל אוכל חלב מן הצהמה אשר יקריצו ממנה וגו' אין לי אלא חלב תמימים שהם כשרים ליקרב

חלב צעלי מומין מנין תלמוד לומר מן הצהמה חלב חולין מנין תלמוד לומר כי כל אוכל חלב אס כן למה נאמר אשר יקריצו ממנה

לומר

מסורת הש"ס

א) לעיל סט. עד: [מוספתא רפ"ו:] ב) [לעיל עד: מוספתא פ"ז ה"צ:] ג) לעיל סא. ספחים פג.; ד) נעי' מוס' ד"ה אמר אציי וכו' וכן גורס הרל"ש אמנם הר"ן גורס רצא ודע שכן ג"י הערוך ערך מרטו, ס) ר"מ ו' ר"מ, ו' לקמן טז.; ח) [סמינן כד:], ט) [שס:],

גליון הש"ס

צב' ר' יוחנן מפרשט ליה. ע"ל זו ע"א מוס' ד"ה כוליא:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה לשיטתו וכו' וגידו. כאן הס"ד ואח"כ מה"ד אלא:

מוסף רש"י

נוהג בשליל. גיד הנשה, וחלבו. של שליל אסור (לעיל סט.). מעיקרו. אפילו הגבלע ושרש צצורה (לעיל עד:). גוממו עם השופי. כלומר חותכו צויה לשופי וטטל את הגצוה מן השופי, דמני לגיד ואסור מדרבנן אבל שעינן של חלבו מותרין (שם). וישראל קדושים. העושין סיג לתורה (לעיל צא.).